

EESTI NSV KULTUURIMINISTEERIUM
KULTUURHARIDUSLIKE ASUTUSTE PEVALITSUS
KULTUURHARIDUSTÖÖ METOODILINE KESKKABINET

H. ROSIN

PÕLLUMAJANDUSE NURKADE
ORGANISEERIMISEST
JA
KUJUNDAMISEST
TÕRVA RAJONIS

TALLINN 1954

ARH A-110652

EESTI NSV KULTUURIMINISTEERIUM
KULTUURHARIDUSLIKE ASUTUSTE PEAAVALITSUS
KULTUURHARIDUSTÖÖ METOODILINE KESKKABINET

H. ROSIN

PÕLLUMAJANDUSE NURKADE
ORGANISEERIMISEST
JA
KUJUNDAMISEST
TÕRVA RAJOOIS

TALLINN 1954

SAATEKS

Põllumajanduse propaganda mitmesuguste vormide hulgas on tähtis koht näitlikul agitatsioonil tema suure mõjujõu ja laiadele hulkadele kättesaadavuse tõttu.

Eesrindlikud küla kultuurhariduslikud asutused kasutavad oma tööpraktikas laialdaselt põllumajandusliku propaganda näitlikke vorme.

Meie vabariigi klubilised asutused ja kolhoosid on asunud põllumajanduse spetsialistide kaasabil kujundama põllumajanduse nurki, tõmmates selleks kaasa laialdast aktiivi, ennekõike 3-aastaste agro-zootehniliste kursuste kuulajaid ja põllumajanduse ringide liikmeid. Tehniliste kujundajatena kasutatakse kohalikke kunstnikke, õpetajaid, vanemaid kooliõpilasi ja kujutava kunsti ringi liikmeid.

Käesolevas H. Rosina brošüüris tutvustab Kultuurharidustöö Metoodiline Keskkabinet paremate töökogemuste levitamise korras Tõrva rajooni rahvamajade ja kolhooside kogemusi põllumajanduse nurkade kujundamisel.

Kultuurharidustöö Metoodiline Keskkabinet palub kultuuri-, ja rahvamajade ning kolhoosiklubide juhatajaid, põllumajanduse spetsialiste jt. avaldada oma arvamus käesoleva brošüüri kohta.

Samuti palutakse saata materjale, mis käsitlevad põllumajanduse nurkade tööd (temaatilise ekspositsiooni plaane, kirjeldusi nurga organiseerimise ja kujundamise kohta, fotokoopiaid kujundatud nurkadest jne.).

KULTUURHARIDUSTÖÖ METOODILINE
KESKKABINET

I

Põllumajanduse alal töötajate agro-zootehniliste teadmiste taseme tõstmise ja nende teadlikule võitlusele mobiliseerimise eesmärgil meie sotsialistliku põllumajanduse kiire edasiarendamise eest on paljud Tõrva rajooni rahvamajad kujundanud teenindavat kolhoosides põllumajanduse nurki. Põllumajanduse nurkade kaudu propageeritakse eesrindliku nõukogude agro-bioloogiateaduse ja tehnika saavutusi, tutvustatakse sotsialistliku põllumajanduse eesrindlaste töökogemusi ja meetodeid, informeeritakse põllumajanduse alal töötajaid sotsialistliku võistluse käigust, abistatakse kolmeaastaste agro-zootehniliste kursuste kuulajaid näitlike õppevahenditega ja soovitatava kirjanduse väljapanekutega.

Põllumajanduse nurkade kujundamisel on eriti silmas peetud seda, et neis peegelduksid põllumajanduse ees seisvad kõige tähtsamad päevaülesanded. Selleks vahetatakse ja uuendatakse eksponaate (tsitaate, diagramme, artikleid, illustratiivseid materjale, naturaaleksponaate jt. väljapanekuid) vastavalt partei ja valitsuse poolt põllumajandusala töötajate ette püstitatud ülesannetele ja uuele põllumajanduslike tööde perioodile.

Selleks, et näitliku agitatsiooniga hõlmata võimalikult laiemaid kolhoosnikute hulki, on meie rajoonis põllumajanduse nurgad kujundatud kolhooside keskustes. Nurkade kujundamiseks on kasutatud vastavalt ruumilistele võimalustele kas toa ühte seinu, nurka ruumis või ka tervet tuba. Et hõlbustada külastajail selge ülevaate saamist nurga väljapanekutest, on need kindla süsteemi järgi jaotatud kahte ossa: agrotehniliseks ja zootehniliseks.

PÖLLUMAJANDUSE NURGA TEMAATILISE EKSPOSITSIOONI PLAANI KOOSTAMINE TÕRVA RAJOONI VÕIDUTEE KOLHOOSIS

Tõrva rajooni Võidutee kolhoosi kujundas põllumajanduse nurga Suislepa rahvamaja juures olev aktivistide grupp, kohaliku partei algorganisatsiooni suunamisel ja juhtimisel.

Põllumajanduse nurga organiseerimiseks koostas rahvamaja juhataja koos agronoomi ja zootehnikuga temaatilise plaani, milles määrati kindlaks põllumajanduse nurgas kajastamist vajavad teemad ja alateemad (peal- ja alapealkirjad). Vastavalt temaatilisele plaanile anti konkreetset tähtajalisi ülesanded materjalide kogumiseks kõigile aktivistide grupi liikmetele.

Aktivistide gruppi kuuluva kolhoosi agronoomi ülesandeks oli koguda materjali põllunduse ja aianduse kohta. Zootehnikule anti sama ülesanne loomakasvatuse osas. Sobivate hüüdlause ja tekstide leidmisel abistas neid rahvamaja juhataja. Kolhoosi arveametnik sai ülesandeks koguda andmeid NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaani (1951—1955) ja kolhoosi ees seisvate plaaniliste ülesannete kohta. Materjalide kogumiseks anti ülesandeid veel kolhoosi esimehele, põllundusbrigaadi brigadirile, karjafarmi juhatajale, parimale lüpsjale-karjatalitajale, parimale seatalitajaile jt.

Antud tähtajaks esitasid aktivistid kogutud materjalid rahvamaja juhatajale, kes koostas koos agronoomi ja zootehnikuga põllumajanduse nurga kujundamiseks temaatilise ekspositsiooni plaani.

Põllumajanduse nurga temaatilise ekspositsiooni plaani koostamisel võeti aluseks NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaan (1951—1955) ja kolhoosi tootmisplaani. Plaani koostamisel kasutati ära põllumajanduslike ajakirjade, ajalehtede ja põllumajanduslike raadiosaadete materjale, samuti arvestati töötajate soove ja konkreetseid ettepanekuid.

Põllumajanduse nurga temaatilise ekspositsiooni plaanid täiendatakse või muudetakse vastavalt uuele põllutööde perioodile kas kogu nurga või mõne osa ulatuses ja seda enne uue põllutööde perioodi algust.

**TÕRVA RAJOOINI VÕIDUTEE KOLHOOSI PÕLLUMAJANDUSE
NURGA TEMAATILINE EKSPOSITSIOONI PLAAN
1953. A. 1. MAIST KUNI 1. JUULINI**

Agrotehniline osa

1. Tsitaat: «Viljakuse tõstmine on põllunduse peaülesanne.»

(G. Malenkovi aruandekõne ÜK(b)P
Keskkomitee tööst Partei XIX kongres-
sile)

2. Vahtetav hüüdlause: Lõpetame kevadkülvi õigeaegselt ja
asume viivitamata kesakünni töödele!
3. Vahtetav hüüdlause: Hoolitsege oraste eest ja võidelge umb-
rohtude vastu!
4. Põllutöö eesrindlaste autahvel.
5. Sotsialistliku võistluse näitajate tahvel (sotsialistliku võist-
luse tulemused kevadkülvi töödel ja kesaharimisel).
6. Rajooni põllumajandusnäitusel saadud aukirjad.
7. Alapealkiri: NLKP XIX kongressi direktiivid viienda viie
aasta plaani kohta aastaiks 1951—1955.
8. Tsitaat: «Neljanda viie aasta plaani edukas täitmine võimal-
dab vastu võtta uue viie aasta plaani, mis kindlustab kõigi
rahvamajandusharude edasise tõusu, rahva materiaalse hea-
olu, tervishoiu ja kultuuritaseme tõusu.»

(Partei XIX kongressi direktiivid NSV
Liidu arendamise viienda viie aasta
plaani kohta aastaiks 1951—1955)

9. Tsitaat: «Vastavalt sellele peab Nõukogude Liidu Kommunist-
liku Partei XIX kongress vajalikuks anda partei Keskkomi-
teele ja NSV Liidu Ministrite Nõukogule järgmised direktii-
vid NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaani kohta
aastaiks 1951—1955.»

(Partei XIX kongressi direktiivid NSV
Liidu arendamise viienda viie aasta
plaani kohta aastaiks 1951—1955)

10. Tsitaat: «Põllumajanduse alal jääb ka edaspidi peaülesandeks
kõigi põllumajanduslike kultuuride viljakuse tõstmine, ühis-
loomade arvu edasine suurendamine, tõstes ühtlasi märksa
nende produktiivsust, maaviljeluse ja loomakasvatuse kogu-
ja kaubatoodangu suurendamine kolhooside ühismajapidamise

edasise kindlustamise ja arendamise teel, põllumajanduses eesrindliku tehnika ja agrokultuuri juurutamise alusel soovhooside ja masina-traktorijaamade töö parandamise teel.»

(M. Saburovi ettekanne Partei XIX kongressi direktiividest NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaani kohta aastaks 1951—1955)

11. Tsitaat: «Meie maaviljelus peab muutuma veelgi produktiivsemaks ja kvalifitseeritumaks, arenenud põlluheinakasvatusega ja õigete külvikordadega, tehniliste kultuuride, sööda- ja köögiviljakultuuride ning kartuli külvipinna suurema erikaaluga.»

(M. Saburovi ettekanne Partei XIX kongressi direktiividest NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaani kohta aastaks 1951—1955)

12. Alapealkiri: Võidutee kolhoosi ülesanded käesoleval aastal ja perspektiivid viisaastaku lõpuks.
13. Diagramm: Tõsta saaki hektarilt ts-tes:

	1952	1953	1955
rukis	14 7	18,5	20,0
suvinisu	13,11	18,0	20,0
kaer	5,93	17,5	17,5
harida uudismaad	—	20,0 ha	200,0 ha
teostada põllutöid traktoritega	30,0%	50%	80%

14. Tekst: Saavutada töötasu normipäeva kohta:

	1952	1953	1955
raha (rbl.)	1.—	1,16	10,50
teravili (kg)	2,0	2,47	4 0
kartul (kg)	1,0	1,52	3 0
koresööt (kg)	1,47	1,59	2,0

15. Alapealkiri: Suviteraviljade kasvuaegne hooldamine.
16. Tekst: Et säilitada maa niiskust, on kuival kevadel hädavajalik põldude külvi järgne rullimine rõngasrullidega. Rullimisele peab järgnema kergete äketega äestamine. Selle tulemusena sai Omski oblasti Molotovi-nimeline kolhoos suvinisu enamsaaki 5,6 tsentnerit ha-lt.
17. Tekst: Külviseid tuleb äestada esimest korda enne orase tärkamist ja teist korda võrsumise perioodil, risti külviridadele — see hävitab mullakooriku ja takistab orase umbrohtumist.

Altai krai kolhoosnikud saavutasid sellise äestamise juures suvinisu enamsaaki 5 tsentnerit ha-lt.
Illustratsioon.

18. Alapealkiri: Võidelege umbrohtude vastu!
19. Diagramm: Umbrohi vähendab tunduvalt suviteraviljade saake. Umbrohu mõjul väheneb saak 20—40% võrra.
Saak umbrohupuhtalt põllult — 100%
Saak umbrohtunud põllult — 60—80%

20. Alapealkiri: Rohkem tähelepanu põldude lupjamisele!

21. Graafikud: Parimateks lubiväetisteks on nõrglubi ja põlevkivituhk.

Lupjamisel on normaalannus:

kerged mullad	2—3 tonni/ha
rasked mullad	5—9 „

Lupjamisel saame enamsaaki:

rukis, kaer	2—5	ts	ha-lt
suvininisu	3—5	„	„
talinisu	3—7	„	„
kartul	10—30	„	„
ristikhein	5,7—27,4	„	„

22. Alapealkiri: Taimekaitsetööd kolhoosi aias.

23. Tekst: Kõögiviljataimede põllumajanduslikud kahjurid ja haigused võivad nende levikul ja tõrjevahendite puudumisel saagi täiesti hävitada.

Tuleb senisest rohkem tähelepanu pöörata profülaktilise tõrje meetodi rakendamisele:

- maaharimine — koorimine ja sügiskünd,
 - umbrohtude hävitamine põllumajanduslike kultuuride kahjurite pesitsuspaikades,
 - nakatusvaba külvisse ja istutusmaterjali kasutamine,
 - õige külviaeg ja istutamine,
 - nakatatud taimede ja puhastusjäätmete hävitamine.
- Illustratsioonid.

24. Naturaaleksponaadid: Taimekaitsevahendid ja nende kasutamine, kohalikud ja mineraalväetised.

25. Väljavõtteid NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusest põllumajanduse eesrindlaste autasustamise kohta.
26. Eesrindlaste leht:

Sisu:

 1. Kuidas organiseerida külvitöid (kolhoosi esimees).
 2. Eesrindlik külvitööline (karjafarmi juhataja).
 3. Noorte naturalistide abi meie aednikule (vanempioneerijuht).
 4. Kuidas organiseerisin umbrohutõrjetöid (põllundusbrigaadi brigadir).
 5. I brigaad valmistab turbakomposti (põllundusbrigaadi brigadir).
 6. Sügiseks valmib uus karjalaut (ehitusbrigaadi brigadir).
27. Ajalehe väljalõigete kaust, mis sisaldab artikleid kevadkülvitööde lõpetamisest, külviste hooldamisest ja kolhooside ehitustegevusest.
28. Põllumajanduslike tööde kalender (iga kuu kohta on toodud põllumajanduslike tööde loetelu, mis on vaja antud kuul teostada).
29. Soovitav kirjandus teemade järele:
 1. põllumajanduslike tööde mehhaniseerimine,
 2. oraste pealtharimine ja põldude lupjamine,
 3. taimekaitsetööd põldudel ning aias.

Zootehniline osa

1. Tsitaat: «Loomakasvatuse arendamise peamiseks ülesandeks jääb ka edaspidi kolhooside ühisloomade ja sovhooside loomade arvu suurendamine koos loomade produktiivsuse samaaegse tunduva tõstmisega.»

(G. Malenkovi aruandekõne UK(b)P
Keskkomitee tööst Partei XIX kongressile)

2. Loomakasvatuse eesrindlaste autahvel.
3. Rajooni põllumajandusnäitusel saadud aukirjad.
4. Vahetatav hüüdlause: Rakendage veiste ööpäevast ja laagri viisilist karjatamist!

5. Vahetatav hüüdlause: Kõik jõud heinatööde kiireks lõpetamiseks ja sileerimistöode kindlustamiseks!
6. Sotsialistliku võistluse näitajad (pudelid).
7. Alapealkiri: Kolhoosi ees seisvad ülesanded loomakasvatuse alal käesoleval aastal ja perspektiivid viisaastaku lõpuks.
8. Graafikud plaanide täitmise kohta loomakasvatusefarmides.
9. Trükiplakat: Loomakasvatuse töömahukate protsesside mehhaniseerimine võimaldab kokku hoida inimtööjõudu.
10. Alapealkiri: Karjamaade ettevalmistamine ja jootmiskohtade ehitamine.
11. Tekst: Piimatoodang oleneb suuresti loomade õigeviisilisest karjatamisest suveperioodil. Et karjamaad maksimaalselt ära kasutada, tuleb karjatamist korraldada koplites või karjatamisalade järgi. Kopliviisilisel karjatamisel jaotatakse karjamaa 6—8 koplis ja kasutatakse neid lehmade söötmiseks järjekorras. Igas koplis karjatatakse lehma 5—6 päeva.

Jootmiskoha kaugus karjamaast ei tohi ületada:

veistel	— 2—3	km
vasikatel	— 1,5	„
lammastel	— 2—2,5	„
imetajatel ja tiinetel emistel ning põrsastel	— 0,5	„

Jootmiskohad tuleb enne karjatamise algust ette valmistada: kaevud prahist puhastada, seiskunud vesi välja pumbata, jootmiseks seada üles küllaldane arv künasid, puhastada ligipääs looduslikele jootmiskohtadele, et vältida loomade tunglemist. Illustratsioon.

12. Alapealkiri: Söötade varumise tähtsus.
13. Hüüdlause: Asume kindla söödabaasi loomisele!
14. Tekst: Heinal vananeda lastes sooritame samasuguse kuriteo kui laseme viljateradel põllule variseda. Hein tuleb võimalikult kiiresti koristada; hea heinaga varume kõige odavamalt valku, vitamiine ja mineraalaineid.

15. Diagramm: Ristikheina väärtus söötühikutes:

koristatud õitsemise algul	— seeduvat valku ühes söötühikus	139 g
	heina ühes söötühikus	1,9 kg
koristatud täisõites	— seeduvat valku ühes söötühikus	120 g
	heina ühes söötühikus	2,2 kg
koristatud täisõites ja redelitel 25% vihmade tõttu riknenud	— seeduvat valku ühes söötühikus	90 g
	heina ühes söötühikus	2,8—3,5 kg

Illustratsioon.

16. Söötade võrdleva toiteväärtuse tabel.
17. Alapealkiri: Söödajuurviljad võimaldavad tõsta piimatoodangut.
18. Hüüdlause: Pöörame erilist tähelepanu söödajuurviljade õigeaegsele külvile ja harimisele!
19. Tekst: Õige agrotehnika kasutamisel annavad söödajuurviljad saake, mis ületavad söödaväärtuse poolest kõikide teiste kultuuride saagid.
20. Tabel: Söödajuurvilja söötmisega saavutatud piimatoodangu tõus (katse tehtud kolhoosis «Tselki Sokolova»):

lehma kohta aastas söödajuurikaid keskmiselt (kg)	keskmine piimatoodang aastas (kg)
1 500	1 860
3 500	3 012
5 000	3 607
6 000	4 700
8 200	4 806
9 000	4 816

21. Söödaväärtuste tabel:

Kultuur	Keskmine saak ha-lt (kg)	Kogusaak	
		sööt- ühikuid	seeduvat proteiini (kg)
söödapeet	50 000	6 100	764
kartul	18 000	4 500	300
põldhein	4 000	1 818	340
kaer { terad	2 000	2 417	211
{ põhk	3 000		

22. Hüüdlause: Rohkem tähelepanu tõuaretusele!
23. Graafik: Rajooni kolhooside paremusjärjestus piima väljalüpsi osas.
24. Graafik: Rajooni paremate lüpsjate-karjatalitajate sotsialistliku võistluse näitajad 1953. a.
25. Graafik: Plaanide täitmine Võidutee kolhoosi seafarmis.
26. Väljavõtteid NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusest loomakasvatuse eesrindlaste autasustamise kohta.
27. Loomakasvatuse eesrindlaste leht (sisaldab loomakasvatuse eesrindlaste artikleid paremate töökogemuste vahetamiseks).

Sisu:

1. Üleplaaniilise juurviljasaagi kindlustamine.
 2. Kevadisi kõnelusi (artikkel käsitleb kevadpõllutööde kokkuvõtet, milles toodi esile eesrindlikke töötajaid ning kriitiseeriti loodreid ja mahajääjaid).
 3. Ettevalmistatult üle minna karjatamisperioodile.
 4. Rohkem tähelepanu kanakasvatusele.
 5. Meie lüpsikari peab andma $\frac{1}{3}$ kolhoosi tuludest.
 6. Mille eest võitleb meie loomakasvatuse kollektiiv 1953. aastal.
28. Albumid.
29. Eksponaadid: Kohalikud mineraalsöödad ja nende väärtus.

30. Soovitatava kirjanduse temaatika:

- 1) loomakasvatuse meistrite töökogemusi,
- 2) mineraalsöötade tähtsus,
- 3) söödajuurviljade kõrgete saakide agrotehnika,
- 4) loomade suvise söödabaasi organiseerimine,
- 5) tõuaretus.

Plaan läbi vaadatud ja kinnitatud
Suislepa rahvamaja nõukogu
koosolekul

20. aprillil 1953.

(Märtson)

Suislepa rahvamaja juhataja

(Peterson)

Põllumajanduse nurga vastutav
organisaator

Rahvamaja juhataja, agronoomi ja zootehniku poolt koostatud põllumajanduse nurga temaatiline ekspositsiooni plaan vaadati läbi ja kinnitati rahvamaja nõukogu koosolekul 20. aprillil 1953. a.

Nurga kujundamist abistas edukalt rajooni Kultuurimaja kunstiline juht.

III

AGROTEHNILISED NURGAD

Kuivõrd agrotehniliste ja zootehniliste nurkade kujundamisel on omad iseärasused, siis vaatleme neid eraldi.

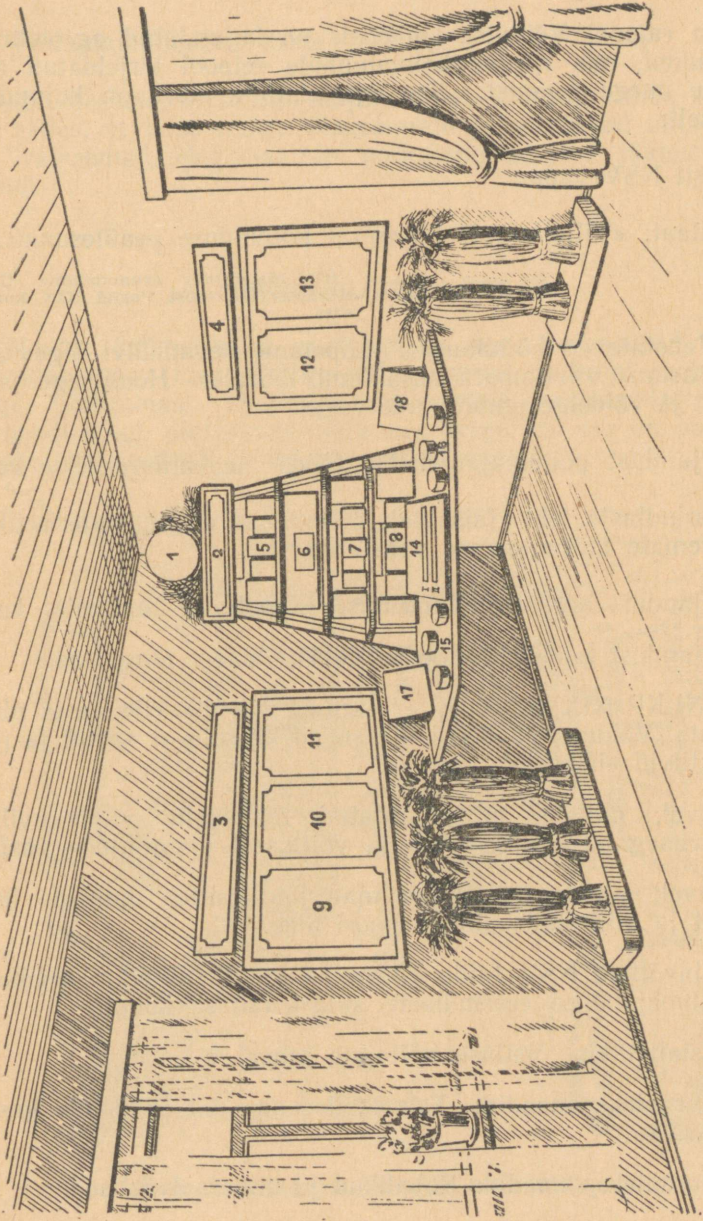
Agrotehniline nurk Helge Tee kolhoosis

Tõrva rajooni Helge Tee kolhoosi agrotehniline nurk, mille kujundamiseks oli võimalik kasutada üht seinat, kujundati järgmiselt:

1. Pealkiri: Helge Tee kolhoosi agrotehniline nurk.
2. NSV Liidu ja Eesti NSV vapid.
3. Tsitaat: «Praegu, millal külvipinna sõjaeelne suurus on taastatud ja ületatud, on põllunduse toodangu suurendamise alal ainuõigeks jooneks viljakuse edasine igakülgne tõstmine.»

(G. Malenkovi aruandekõne ÜK(b)P
Keskkomitee tööst Partei XIX kongressile)

4. Põllutöö eesrindlaste autahvel.
5. Sotsialistliku võistluse näitajate tahvlid.
6. Vahetatav hüüdlause: Kõik jõud partei XIX kongressi ajalooliste otsuste täitmisele!
7. Vahetatav hüüdlause: Kuidas külvad, nõnda lõikad!
8. Väljavõte NLKP XIX kongressi materjalidest põllumajanduse küsimustes ja kolhoosi ees seisvad ülesanded käesoleval aastal ning perspektiivid viisaastaku lõpuks.
- 9—10. Tahvlitel selgitatakse mõningate agrotehniliste võtete rakendamisel saavutatud tulemusi, propageeritakse nõukogude agrotehnika saavutusi katsejaamades ja kolhoosides sooritatud katsete andmete najal. Teemade käsitus on paigutatud järgmiselt: a) seemnete ettevalmistamine külviks, b) kohalikud mineraal- ja bakterväetised, c) maaharimine, d) varase külvi tähtsus saakide tõstmisel. Samuti propageeritakse samas põllumajanduse mehhaniseerimise küsimusi, kolhoosiehitust, aianduse arendamist jne.
11. Väljavõte NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusest kolhoosnikute autasustamise kohta; kolhoosi senised saavutused.
12. Soovitav kirjandus teemade järgi: a) kirjandust põllundusbrigaadi töötajatele kevadkülvi perioodiks, b) abiks 3-aastase agrotehnilise kursuse kuulajatele, c) kirjandus põllumajandusmeistrite saavutustest, d) kirjandus aianduse ja mesinduse organiseerimisest kolhoosis. Siia on lisatud veel põllumajandusliku kirjanduse soovitusnimestikud ja annotatsioonid üksikute teoste kohta.
13. Naturaaleksponaadid pealkirjade all: Teostame kevadkülvi ainult kõrgekvaliteedilise sordiseemnega! Õige väetamine tõstab põldude viljakust!
a) Naturaaleksponaadid sordiseemnete ja väetiste kohta.
14. Album eesrindlaste töökogemuste vahetamiseks ja põllumajanduslikke küsimusi käsitlevate ajaleheväljalõigete paigutamiseks.
15. Põllutöö kalendrid.

Joon. 2. Võidutee kolhoosi agrotehniline nurk.

Agrotehniline nurk Võidutee kolhoosis

Tõrva rajooni Võidutee kolhoosis on kujundatud agrotehniline nurk ruumi, mis võrdus kolmandikule eelpool kirjeldatud agrotehnilise nurga ruumist. See agrotehniline nurk on kujundatud järgmiselt:

1. Eesti NSV vapp.
2. Tsitaat: «Viljakuse tõstmine on põllunduse peaülesanne.»
(G. Malenkovi aruandekõne ÜK(b)P Keskkomitee tööst Partei XIX kongressile)
- 3—4. Vahetatavad hüüdlauseid: Lõpetame kevadkülvi õigeaegselt ja asume viivitamata kesakünni töödele! Hoolitsege oraste eest ja võidelge umbrohtude vastu!
5. Kirjandust põllumajanduslike tööde mehhaniseerimise kohta.
6. Eesrindlaste leht (sisaldab põllunduse eesrindlaste artikleid paremate töökogemuste vahetamiseks).
7. Kirjandust oraste pealtharimise ja põldude lupjamise kohta.
8. Kirjandust taimekaitsetööde kohta põldudel ning aias.
- 9—10. NLKP XIX kongressi direktiivid viienda viie aasta plaani kohta. Võidutee kolhoosi ülesanded käesoleval aastal ja perspektiivid viisaastaku lõpuks.
11. Tahvel, millele on paigutatud materjalid suviteraviljade kasvu-aegsest hooldamisest ja võitlusest umbrohtude vastu.
12. Tahvel, millele paigutatud materjal käsitleb muldade lupjamist ja taimekaitsetöid kolhoosi aias.
13. Väljavõtteid NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusest põllumajanduse eesrindlaste autasustamise kohta.
14. Sotsialistliku võistluse näitajate tahvel.
15. Naturaaleksponaadid: Taimekaitsevahendid ja nende kasutamine.
16. Naturaaleksponaadid: Kohalikud ja mineraalväetised.

17. Ajalehe väljalõigete kaust.

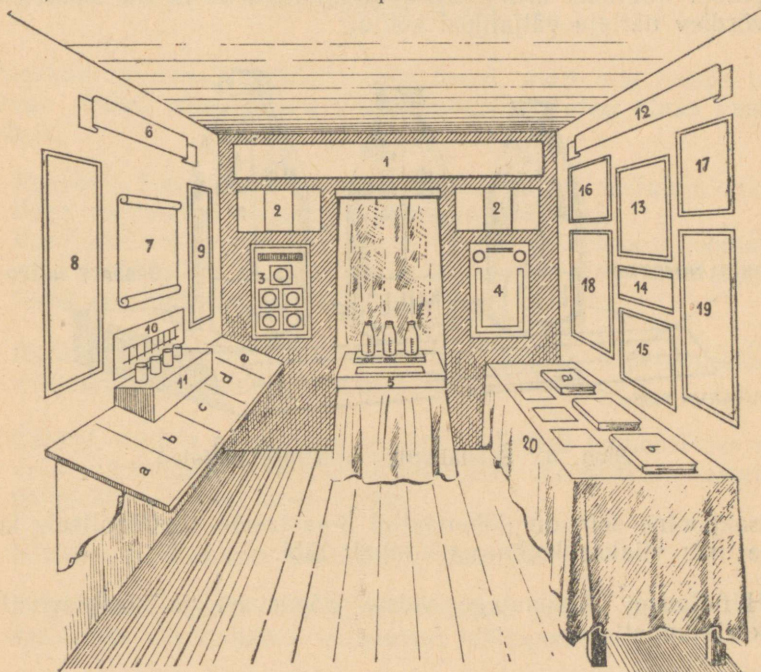
18. Põllumajanduslike tööde kalender.

Nagu nägime, on nurga kujundamise süsteem sama, vahe seisab selles, et teise nurga diagrammid ja graafikud on valmistatud väiksemad, eksponaatide paigutamiseks on jäänud vähem ruumi.

IV

ZOOTEHNILISED NURGAD

Võidutee kolhoosis on zootehniline nurk kujundatud 5—6 m² põrandapinnaga toas. Nurga kujundamisel on kinni peetud ühest kõige olulisemast nõudest eksponaatide paigutamisel ruumis: momendi kõige olulisemat ülesannet peegeldav osa on paigutatud seinale, mis asetseb ruumi sissepääsu vastas.

Joon. 3. Võidutee kolhoosi zootehniline nurk.

1. Tsitaat: «Loomakasvatuse arendamise peamiseks ülesandeks jääb ka edaspidi kolhooside ühisloomade ja sovhooside loomade arvu suurendamine koos loomade produktiivsuse samaegse tunduva tõstmisega.»

(G. Malenkovi aruandekõne ÜK(b)P Keskkomitee tööst Partei XIX kongressile)

2. Rajooni põllumajanduse näitusel saadud aukirjad.
3. Graafikud plaanide täitmise kohta loomakasvatusfarmides.
4. Loomakasvatuse eesrindlaste autahvel.
5. Sotsialistliku võistluse näitajad. Lauale, klaasi alla on paigutatud hüüdlause: «Innustagu sotsialistlik võistlus uutele võitudele!», kolme võistleva karjatalitaja nimed ja tekst: «Päevane väljalüps», mille kohal laual on kolm piimapudelit (jaotustega kilogrammides). Pudelitesse paigutatakse valge pulber (näiteks kriit) vastavate jaotusteni ja nii saadaksegi võrdlev näitaja väljalüpsi kohta.

Joon. 4. Sotsialistliku võistluse näitajad.

Vasakpoolne sein on pühendatud 3-aastasele zootehnilisele kursusele, mis viiakse kolhoosis edukalt läbi.

6. Hüüdlause: Rakendage veiste ööpäevast ja laagriviisilist karjatamist!
7. Plakat, millele paigutatud materjal käsitleb karjamaade ettevalmistamist suviseks karjatamiseks.

8. Tahvel, millele paigutatud materjal käsitleb söödajuurviljade toiteväärtust.
9. Tahvel, millele paigutatud materjal käsitleb mineraalsöötade kasutamise tähtsust.
10. Söötade võrdleva toiteväärtuse tabel.

SÖÖTADE VÕRDLEVA TOITEVÄÄRTUS									
	NIIDUHEIN	PÕLDHEIN	NISU- JA RUKKIPÕHK	KÄERA- JAHU	PKEVALILLE KOOBID	SOJA- KOOBID	KÄERA PÕHK	PUUVILLA KOOBID	RISTIKHEINA JAHU
SEEDEVALKE									
SÖÖTÜHIKUID									
KALTSIUMI									
FOSFORIITI									

Joon. 5. Söötade võrdleva toiteväärtuse tabel Võidutee kolhoosi zootehnilises nurgas.

Vasakult paremale söötade nimetused, ülalt alla nende toiteväärtus. Tabeli alla on iga sööda kohale asetatud klaas vastava söödaga.

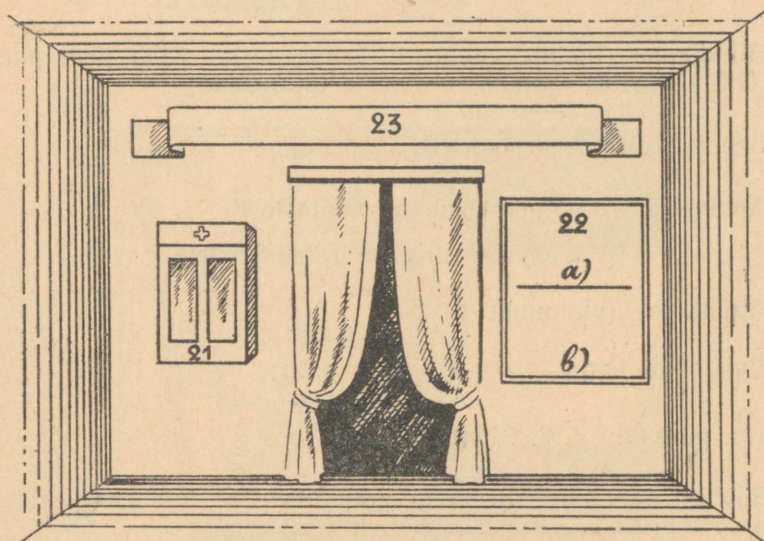
11. Pealkiri: Soovitav kirjandus. (Riulile on asetatud etikettidega varustatud kirjandus alateemade järele). Parempoolsel seinal näidatakse rajooni ja kolhoosi loomakasvatuse saavutusi ja eelseisvaid ülesandeid ning populariseeritakse eesrindlikke töömeetodeid.
12. Hüüdlause: Kõik jõud heinatööde kiireks lõpetamiseks ja silerimistööde kindlustamiseks!
13. Tahvel, millele paigutatud materjal käsitleb kolhoosi ees seisvaid ülesandeid loomakasvatuse alal käesoleval aastal ja perspektiive viisaastaku lõpuks.
14. Hüüdlause: Rohkem tähelepanu tõuaretusele!
15. Regulaarselt ilmuv «Loomakasvatajate leht», milles loomakasvatuse eesrindlased vahetavad töökogemusi.
16. Tahvel, millele paigutatud materjal käsitleb rajooni kolhooside paremusjärjestust piima väljalüpsi osas.

17. Tahvel, millele on paigutatud rajooni paremate lüpsjate-karjatalitajate sotsialistliku võistluse näitajad 1953. a.
18. Tahvel, millele on paigutatud graafikud ja diagrammid plaani täitmisest Võidutee kolhoosi seafarmis.
19. Väljavõtteid NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusest loomakasvatuse eesrindlaste autasustamise kohta ja graafikud lüpsiplaani täitmisest Võidutee kolhoosis üksikute lautade järele.
20. Lauale on asetatud vajalik kirjandus loomakasvatajatele, samuti albumid (a ja b).

Ühes neist albumitest on käsitletud kõiki loomakasvatusalaseid küsimusi Võidutee kolhoosis 1953. a. Albumis on Võidutee kolhoosi loomakasvatajate üleskutseid teiste kolhooside loomakasvatajatele. Sellele järgneb sõnas ja pildis üleskutsete ja kohustuste täitmine — artikleid eesrindlastelt. Kirjutavad hobusekasvatajad, kelle hooldatud hobused said rajooni ratsavõistlustel esimesed kohad. Albumis on fotod ja artiklid kolhoosi loomakasvatushoonete ehitamisest ja tööde mehhaniseerimisest loomakasvatufarmides, kokkuvõtted eelmise aasta saavutuste kohta ja tulevikuperspektiivid.

Teine album kujutab endast kolhoosi loomakasvatuse kalender-kroonikat, kuhu iga päev on märgitud kõik vajalikud andmed loomakasvatusalasest tööst 1952.—1953. aastal. See album annab selge ülevaate iga päeva kohta ja võimaldab tehtud tööd alati põhjalikult analüüsida, mis on vajalik töö edasiseks planeerimiseks ja juhtimiseks ning kontrolli teostamiseks. Kujundamisel on veel kolmas album teemal «Kindlustame viienda viie aasta plaani eduka täitmise!» Albumi esimesel leheküljel on väljavõtted G. Malenkovi aruandekõnест ÜK(b)P Keskkomitee tööst partei XIX kongressile. Tuuakse ära väljavõtted direktiividest viienda viie aasta plaani kohta ja nende täitmiseks vastuvõetud otsustest ning otsuste täitmisest. NLKP XIX kongressi ajalooliste otsuste täitmist kajastatakse sõnas, pildis ja ajaleheartiklite väljalõigete kaudu.

21. Tagumisel seinal, ukse kõrval on veterinaar-esmaabi kapp vajalike esmaabi-vahenditega. Kapi külgmisel seinal on troakaar (arstiriist, mida kasutatakse puhutiste korral) koos tarvitamise õpetusega.

Joon. 6. Zootehnilise nurga vastassein esmaabi kapiga.

22. a) Juhised veterinaarse esmaabi andmiseks.
 b) Plakat söötade ettevalmistamise viisidest.
23. Hüüdlause: Iga loomakasvatusala töötaja peab oskama anda esmaabi õnnetusjuhtude ja haigestumiste korral.

V

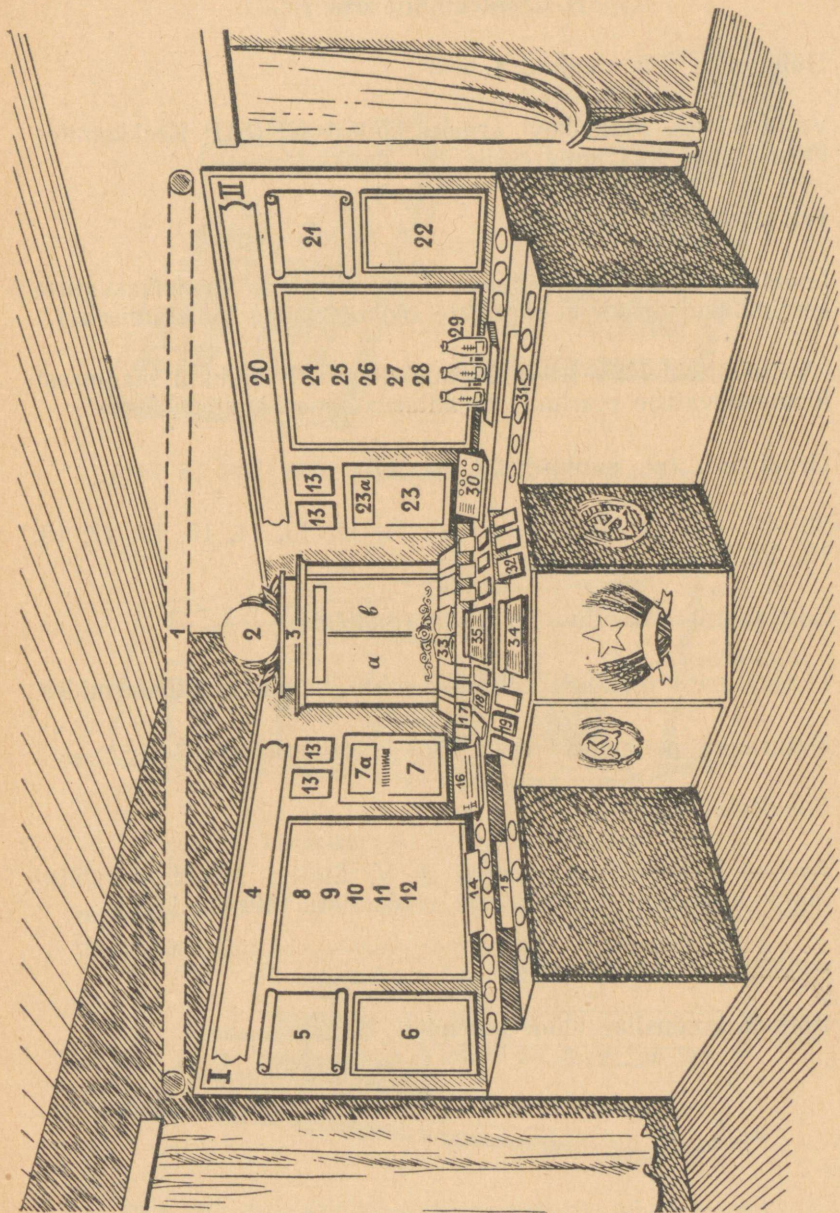
AGROTEHNILISEST JA ZOOTEHNILISEST OSAST KOOSNEVA PÖLLUMAJANDUSE NURKA KUJUNDAMINE VÄIKSEMAS RUUMIS

Ülalkäsitletud zootehnilist nurka on võimalik kujundada ka väiksemal pinnal (kas seinal või nurgas).

Vaatleme, kuidas kujundada eelpool toodud temaatilise ekspositsiooni plaani järgi põllumajanduse nurka, kui meie kasutada on osa mõnest ruumist.

I Agrotehniline osa

1. Hüüdlause (liistule valmistatud loosung): Kõik jõud partei XIX kongressi ajalooliste otsuste täitmisele!
2. Lenini-Stalini kaksikportree.
3. Autahvel: a) põllundusala eesrindlastele
b) loomakasvatusala eesrindlastele.
4. Hüüdlause (vt. punkt 1).
5. Vahetatav hüüdlause (vt. punkt 2—3).
6. (vt. punktid: 7, 8, 9, 10, 11).
7. Eesrindlaste leht (sisaldab põllunduse eesrindlaste artikleid paremate töökogemuste vahetamiseks).
- 7-a. Väljavõtteid NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusest põllumajanduse eesrindlaste autasustamise kohta.
8. (vt. punktid: 12, 13, 14).
9. (vt. punktid: 15, 16, 17).
10. (vt. punktid: 18, 19).
11. (vt. punktid: 20, 21).
12. (vt. punktid: 22, 23).
13. Rajooni põllumajandusnäitusel saadud aukirjad.
- 14—15. Naturaal-eksponaadid: Taimekaitsevahendid ja nende kasutamine.
16. Sotsialistliku võistluse näitajate tahvel.
- 17—18—19. Soovitatav kirjandus.

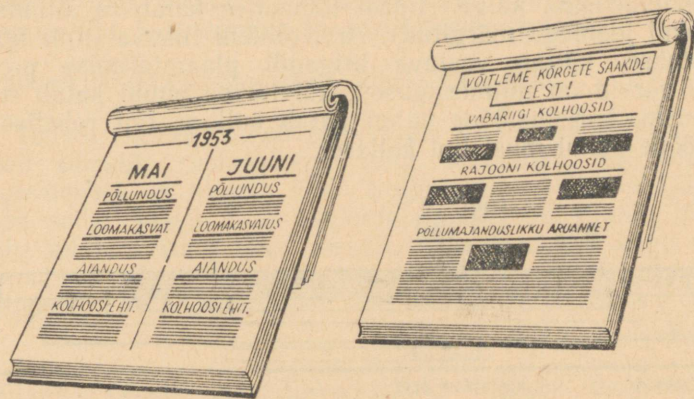

Joon. 7. Põllumajanduse nurk, mis koosneb agro- ja zootehnilisest osast.

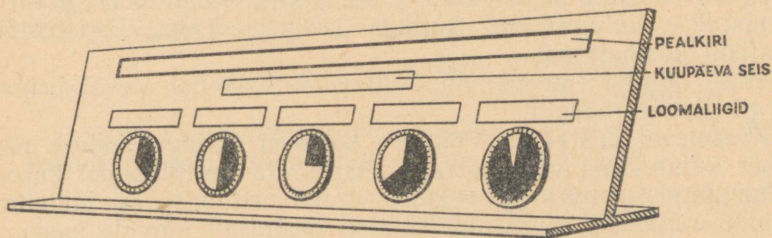
II Zootehniline osa

20. Hüüdlause: (vt. punktid 4 ja 5).
21. Väljavõte G. Malenkovi aruandekõnest ÜK(b)P Keskkomitee tööst Partei XIX kongressile (vt. punkt 1).
22. (vt. punkt 7).
23. Loomakasvatuse eesrindlaste leht (sisaldab loomakasvatuse eesrindlaste artikleid paremate töökogemuste vahetamiseks).
- 23-a. Väljavõtteid NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusest loomakasvatuse eesrindlaste autasustamise kohta.
24. Graafikud: (vt. punktid: 22, 23, 24).
- 25—26—27—28. (vt. punktid: 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21).
29. Sotsialistliku võistluse näitajad (pudelid).
30. Diagrammid plaanide täitmise kohta loomakasvatusfarmides.
31. Naturaaleksponaadid: Kohalikud ja mineraalväetised.
32. Soovitav kirjandus.
33. Avatud dekoratiivne raamat J. V. Stalini sõnadega põllumajandusliku artelli põhikirja vankumatu täitmise kohta.
34. Ajalehe väljalõigete kaust.
35. Põllumajanduslike tööde kalender.

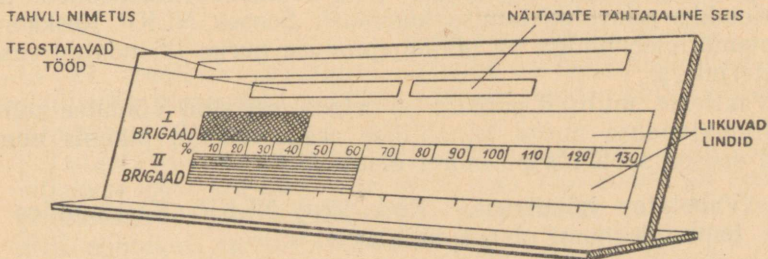
Üksikute detailide kujundamine.

Joon. 8. Põllutööde kalender ja ajalehe väljalõigete kaust.

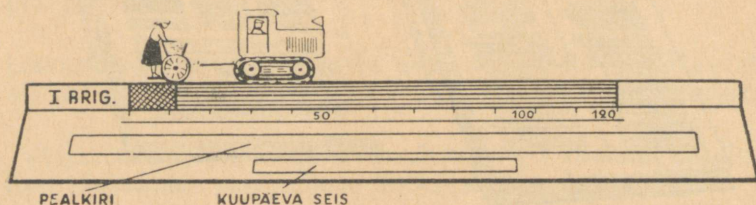

Joon. 9. Loomakasvatuse plaanide täitmise graafik.

Joon. 10. Sotsialistliku võistluse näitajate tahvli kavand.

Graafikul ruutudega märgitud riba — liikuv lint, mis on kinnitatud külvimasina külge. Edasi tõmmates katab ta alumist riba (graafikul joontega märgitud). Arv, milleni liukuvat linti iga kord tõmmatakse, näitab vastava brigaadi plaanitäitmise protsenti. Ribade värvid on mitmesugused: külvitööde puhul katab roheline lint musta, koristustööde puhul katab kollane lint rohelise lindi, künnitööde puhul must lint kollase.

Joon. 11. Lauale asetatava sotsialistliku võistluse näitajate tahvli kavand.

Traktori makett liigub kahe liistu vahel. Künnitööde graafikul asendatakse külvimasina kujutus traktoriadraga, koristustööde graafikul kombainiga.

Sellise näitaja saavad kõik brigaadid. Esikohal olevat brigaadi märgib lipuke maketil.

Käesoleval aastal on Võidutee kolhoosi põllumajanduse nurka ümber kujundatud viiel korral. Märtsi- ja aprillikuudel kajastas põllumajanduse nurk kevadkülvie ettevalmistamise ja läbiviimise küsimusi. Mai- ja juunikuul käsitleti peamiselt külvie kasvuaegset hooldamist ja suvise söödabaasi rajamist, juuli- ja augustikuul vilja õigeaegset ja kadudeta koristamist, septembri- ja oktoobrikuul NLKP Keskkomitee septembripleenumi materjale ja sügise koristustööde lõpetamise ning loomakasvatushoonete talveperioodiks ettevalmistamise küsimusi. Seoses NLKP Keskkomitee septembripleenumiga on põllumajanduse nurka täiendatud vastava materjaliga.

Vaatleme, millised punktid on eelpool esitatud Võidutee kolhoosi põllumajanduse nurga temaatilise ekspositsiooni plaanis uuendatud seoses septembripleenumi otsusega.

2. Vahetatav hüüdlause: Kõik jõud NLKP Keskkomitee septembripleenumi otsuse täitmisele!
3. Vahetatav hüüdlause: Lõpetame lühema ajaga seemnevilja puhastamise ja sorteerimise!

5. Sotsialistliku võistluse näitajate tahvil brigaadide-vahelise seemnevilja puhastamise ja sorteerimise graafik.

7. Alapealkiri: Põllumajanduse edasiarendamine.

8—9. Tsitaat: «Praegu, mil meie maal on loodud võimas, tehniliselt täiuslik rasketööstus ning kolhoosid on tunduvalt tugevnenud, on olemas kõik tingimused selleks, et kindlustada sellel baasil kõigi põllumajandusharude järsk tõus ja kahe-kolme aasta jooksul järsult tõsta meie maa kogu elanikkonna varustatust toidukaupadega, kindlustades ühtlasi kogu kolhoositalurahvale kõrgem materiaalse heaolu tase.»

(NLKP Keskkomitee septembripleenumi otsusest)

13. Tsitaat: «Tõsta teraviljakultuuride viljakus ühelt hektarilt: ...mittemustmullavööndis 17—19 tsentnerini.»

(Partei XIX kongressi direktiivid NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaani kohta aastaiks 1951—1955)

14. Tsitaat: «Viia viljakus ühelt hektarilt: kiulinal mittemustmullavööndi rajoonides 4,5—5,5 tsentnerini...»

(Partei XIX kongressi direktiivid NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaani kohta aastaiks 1951—1955)

Tsitaat: «Suurendada viie aasta jooksul puuvilja- ja marja-aedade pindala kolhoosides umbes 70 protsenti...»

(Partei XIX kongressi direktiivid NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaani kohta aastaiks 1951—1955)

Tsitaat: «Teha töid soode kuivendamise alal... Eesti NSV-s ... Suurendada aastail 1951—1955 kuivendatud maa pindala 40—45 protsenti võrra.»

(Partei XIX kongressi direktiivid NSV Liidu arendamise viienda viie aasta plaani kohta aastaiks 1951—1955)

15—16—17. Pealkiri: Viljakuse tõstmine on põllumajanduse alal põhiliseks ülesandeks. Tuleb tõsiselt asuda põllukultuuride viljakuse tõstmisele.

Tsitaat: «Üheks teravilja-, õli- ja tehniliste kultuuride madala viljakuse peapõhjuseks reas meie, maa rajoonides on see, et pinnasesse ei anta küllaldaselt orgaanilisi ja mineraalväetisi, eriti sõnnikut, turvast, turbakomposte. Sõnnikuhoidlata puudumise tõttu hoitakse sõnnikut kolhoosides ebaõigesti ja ta kaotab oma väärtuse.»

(NLKP Keskkomitee septembripleenumi otsusest)

Tsitaat: «Kindlustada kohalike väetiste (sõnniku, turba, virtsa, mitmesuguste kompostide ja teiste) kogumise ja kasutamise tunduv suurendamine.»

(NLKP Keskkomitee septembrileenu-
mi otsusest)

Illustratsioon.

Tekst: Kindlustada aastail 1953—1954 üleminek kõigi kultuuride külvamisele sordiseemnega.

Illustratsioon.

Tekst: Suurendada söödateravilja — kaera, odra ja segavilja tootmist lähema 2—3 aasta jooksul selliselt, et täielikult varustada ühiskari vajaliku hulga söödaviljaga.

Illustratsioon.

Tekst: Saavutada toidukultuuride viljakuse tunduv tõstmine selleks, et rööbiti riiklike varumisplaanide täitmisega tunduvalt suurendada kolhoosides normipäevade kohta antava teravilja hulka.

Tekst: Tuleb tarvitusele võtta abinõud selleks, et kolhoos varustaks end ise mitmeaastaste heinte seemnetega.

Illustratsioon.

Tekst: Eesti NSV põldudel töötas 1953. a. 4,7 korda rohkem traktoreid kui 1949. aastal ja ligi 700 kombaini. Selle tulemusena viidi põllutööde mehhaniseerimise tase kolhoosides 1953. a. 70 protsendini 10 protsendi vastu 1949. aastal.

18—19—20—21. Tekstid: Kartulite ja köögivilja tootmise suurendamise eesmärgil tuleb meie vabariigi kolhoosides 1954. aastal laiendada kartuli kasvupinda 10—12% võrra.

Ülesanne seisab selles, et saada kolhoosides 1954. aastal kartulite ja köögivilja saake hektarilt vähemalt:

kartuleid	140	tsentnerit
kapsaid	175	„
kurke	110	„
tomateid	135	„
sibulaid	85	„
porgandeid	120	„
söögipeete	130	„

Eesti NSV-s tuleb kartul juba 1954. aastal ruutpesiti maha panna vähemalt 35 000 hektarile.

**Kartuli ruutpesiti mahapaneku katseid Eesti NSV kolhoosides
1952. ja 1953. aastal.**

M a j a n d	Kartulisaak hektarilt tsentnerites		Enamsaak ruut- pesiti paneku tõttu	
	vagudes kasvatamisel	ruutpesiti kasvatamisel	hektarilt tsentnerites	%
1	2	3	4	5
1952. a.				
Lenini nim. kolhoos Kingis- sepa rajoonis	150	200	50	33
Valjala kolhoos Orissaare rajoonis	138	155,5	17,5	13
V. Kingissepa nim. kolhoos Orissaare rajoonis	100	130	30	30
Eha kolhoos Keila rajoonis	60	125	65	103
Koidula kolhoos Keila rajoo- nis	116	183	67	58
Külvaja kolhoos Põlva rajoo- nis	164	183	19	12
Kassari kolhoos Hiiumaa ra- joonis	112,7	205	92,3	82
1953. a.				
Arengu kolhoos Harju rajoo- nis	65	110	45	69
Avangardi kolhoos Paide ra- joonis	70	120	50	71
Lenini nim. kolhoos Kingis- sepa rajoonis	122	184	62	53
Kassari kolhoos Hiiumaa ra- joonis	88,9	135	46	52
Edasi kolhoos Antsla rajoonis	250	312	62	25
Lenini nim. kolhoos Valga ra- joonis	190	220	30	16
Roela sovhoos Rakvere rajoo- nis	206	307	101	49

22. Alapealkiri: Rohkem tähelepanu köögiviljanduse arendami-
sele!

23. Tekst: Ülesanne seisab selles, et juurutada laialdaselt toot-
misse köögivilja kultuuride istikute kasvatamist turba-kõdu-
sõnniku kuubikutes, sest see meetod tõstab tunduvalt saaki ja
kindlustab köögivilja varasema valmimise.

Toitekuubikute kasutamine annab varajasema toodangu

Varajase peakapsa kasvatamine Eesti NSV Teaduste Akadeemia
Taimekasvatuse Instituudi Kuusiku filiaalis 1953. a.

Sort: Juuni Hiigel	Istikuid kasvatatud	
	toitekuubi- kutes	toitekuubi- kuteta
külviaeg	2. IV	2. IV
istutamise aeg	11. V	11. V
koristatud 13. VII, saak ts/ha	227,5	111,5
%	224,7	100
koristatud 20. VII, saak ts/ha	335,0	176
%	190,0	100
rahaline tulu rbl. (15. juuliks)	86.450	38.570

Zootehniline osa

1. Tsitaat: «...loomakasvatuse ja eeskätt ühisloomakasvatuse kiireimal arendamisel on eluline tähtsus meie maale ja see on praegu partei ja riigi kõige pakilisem ülesanne põllumajanduses.»

(NLKP Keskkomitee septembripleenumi otsusest)

4. Vahetatav hüüdlause: Õige loomade hooldamisega saavutame suurema toodangu.
5. Vahetatav hüüdlause: Kõik jõud NLKP Keskkomitee septembripleenumi otsuse täitmisele!

- 10—11. Alapealkiri: Meie ülesanded loomakasvatuse edasiarendamise alal.

Suurendada 1. okt. 1954. a. veiste arvu . . . (arvuline näitaja). Viia kolhoosis keskmine väljalüps 2000 kg-ni ühe aastalehma kohta.

Võidutee kolhoosis lüpsiti aastalehma kohta kuni 1. nov. keskmiselt 1874 kg.

Illustratsioon.

Suurendada 1. okt. 1954. a. sigade arvu . . . (arvuline näitaja).

Kindlustada 1954. a. vähemalt 25 põrsa saamine igalt emiselt.

Võidutee kolhoosis on saadud igalt emiselt aastas keskmiselt 21,3 pörsast.

Illustratsioon.

Saavutada 1955. a. munevate kanade arv vähemalt 100—200 iga 100 ha teraviljakultuuride külvipinna kohta.

Võidutee kolhoosis on iga 100 ha teraviljakultuuride külvipinna kohta 84,8 kana.

Illustratsioon.

Suurendada 1. okt. 1954. a. lammaste arvu kolhoosis . . . (arvuline näitaja). Saavutada igalt poolkarevillaliselt lambalt 3,1 kg villa.

Kindlustada lammastele lautade ehitamine.

Illustratsioon.

Teostada heina- ja karjamaade põhilist ja pealtparandamist 1954. a. . . . (arvuline näitaja) ha ulatuses.

Võidutee kolhoosis teostati 1953. a. karjamaade põhilist ja pealtparandamist 10 ha.

Illustratsioon.

13. Tekst: Sm. N. S. Hruštšov oma ettekandes NLKP Keskkomitee pleenumil 3. sept. 1953. a. juhtis kolhooside tähelepanu sellele, et lühikese ajaga tuleb likvideerida mahajäänud kolhoosides laokil olukord söödabaasi alal ja ühisloomad tulevad varustada täielikult hea heina ja teiste koresöötadega.

Tekst: On vajalik, et iga kolhoos ja sovhoos valmistaks vähemalt 5—6 tonni silo lehma kohta ja ehitada igas kolhoosis ja sovhoosis silohoidlaid mahuga, mis täielikult kindlustavad söötade sileerimise ettenähtud plaani täitmise.

17. Pealkiri: Kuidas saada suuremat piimatoodangut.

- 18—19. Tekst: Rasvaprotsendi tõus piimas saavutatakse:

- 1) suguloomade valikuga, kellel on kõrgem piima rasvasisaldavus,
- 2) rikkaliku ja täisväärtusliku söötmisega (seeduva valgu koguse suurendamine),
- 3) hea loomade hooldamisega,
- 4) õigeaegse ja õigeviisilise lüpsmisega (udara massaaž jne.),
- 5) loomade jalutamisega talveperioodil.

1 kg või valmistamiseks vajatakse piima:

3,1%	rasvasisaldavusega	—	28,4	kg
3,2%	„	—	27,5	„
3,5%	„	—	25,1	„
3,8%	„	—	23,1	„
4,0%	„	—	21,9	„
4,4%	„	—	19,9	„

Võidutee kolhoos kaotas piima madala rasvaprotsendi tõttu 1952. a. ca 12 000 kg piima (arvestatud 3,8% ümberarvestusega).

22. Tsitaat: «Tuleb rakendada kogu jõud selleks, et kiiremini omandada suure loomakasvatuse majandi juhtimise tehnika ja ökonoomika, luua selle väga tähtsa põllumajandusharu jaoks arvukas kõrge kvalifikatsiooniga juhtijate kaader.»

(NLKP Keskkomitee septembripleenumi otsusest)

Illustratsioon.

29. Soovitatav kirjandus:

1. NLKP Keskkomitee septembripleenumi otsus «NSV Liidu põllumajanduse edasiarendamise abinõudest»;

NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee määrused «Meie maal loomakasvatuse edasiarendamise ning kolhoosnikute, tööliste ja teenistujate majapidamistele määratavate loomakasvatussaaduste kohustuslike müüginormide alan-damise abinõudest»;

«Kartulite ja köögivilja tootmise ning varumise suurenda-mise abinõudest kolhoosides ja sovhoosides aastail 1953—1955»;

«Masina-traktorijaamade töö edasise parandamise abinõu-dest».

2. Kirjandus põllumajandusmeistrite saavutuste kohta.

3. Abiks 3-aastase zootehnilise kursuse õppijaile.

4. Söötade ettevalmistamisest.

5. Soovitusnimestikud ja annotatsioonid üksikute teoste kohta.

Sisukalt kujundatud põllumajanduse nurgad aitavad hästi täita kolhooside ees seisvaid suuri ülesandeid. Nad võivad peagi kolhoosnikute poolehoiu kui esimesed abilised kolhoosnikute tead-miste täiendamisel. Meie ülesandeks on senisest rohkem tähele-panu osutada põllumajanduse nurkade tööle.

TOIMETUSE JARELSONA.

Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee septembripleenumi otsuses «NSV Liidu põllumajanduse edasiarendamise abinõudest» määrati kindlaks üksikasjalised ülesanded meie sotsialistliku põllumajanduse edasiseks kiireks arendamiseks. Kõige aktuaalsem ja tähtsam rahvamajanduslik ülesanne käesoleval etapil seisab selles, et rahuldada lähema 2—3 aasta jooksul küluslikult meie maa elanikkonna järjest kasvavaid vajadusi toiduainete alal ning varustada toorainega kerge- ja toiduainete tööstus. Tunnistanud reas põllumajandusharudes olukorra ebarahuldavaks, pidas pleenum vajalikuks ja edasilükkamatuks tarvitusele võtta abinõud, mis aitaksid mahajäänud põllumajandusharusid, kolhoose, sovhoose ja rajoone tõsta eesrindlike tasemele, et kindlustada kogu sotsialistliku põllumajanduse võimas tõus.

Võitluses NLKP Keskkomitee septembripleenumi otsuste elluviimise eest omab erilist tähtsust laiaulatusliku põllumajandusliku propaganda organiseerimine.

Kultuuri- ja rahvamajad, raamatukogud, kolhoosiklubid ja punanurgad peavad tihedas koostöös partei, nõukogude ja põllumajanduse organisatsioonidega otsustavalt laiendama massilise põllumajandusliku propaganda läbiviimist, kasutades selleks mitmesuguseid kultuurharidustöö vorme ja meetodeid.

Kultuurimajades, rahvamajades, kolhoosikeskustes, kolhoosiklubides jm. organiseeritavate põllumajanduse nurkade väljapanekutes on vaja laiadele massidele arusaadavas näitlikus vormis (diagrammides, graafikutes, tabelites, illustreeritud tekstis, tsitaatides, hüüdlausetes jne.) esile tuua antud kolhoosi senised saavutused ja edasised ülesanded, mis vastavalt NLKP Keskkomitee septembripleenumi otsusele seisavad kolhoosi ees loomakasvatuse, kartuli ja köögivilja, teravilja ja tehniliste kultuuride tootmise, põllumajanduslike tööde mehhaniseerimise laiendamise jne. alal, samuti tuleb näidata, milliseid agro-zootehnilisi võtteid ja organi-

satsioonilisi abinõusid on vaja rakendada nende ülesannete täitmiseks.

Meie põllumajandus tuleb toime tema ette püstitatud suurte ülesannetega ainult siis, kui põllumajanduslikus praktikas rakendatakse nõukogude põllumajandusteaduse poolt välja töötatud ja praktikas kontrollitud eesrindlikke põlluharimise ja loomakasvatuse meetodeid ja eesrindlikku põllumajandustehnikat. Seepärast tuleb kujundatavates põllumajanduse nurkades laialdaselt propageerida nõukogude põllumajandusteaduse saavutusi, aga samuti sotsialistliku põllumajanduse eesrindlaste töömeetodeid põllumajanduslike kultuuride suurte saakide ja loomakasvatuse kõrge tootangu saamisel.

Põllumajanduse nurga väljapanekutes on vaja eriti esile tõsta uusi progressiivseid agrotehnilisi võtteid, eeskätt kartuli, köögivilja ja söödajuurvilja ruutpesiti ja ruutasetuses kasvatamise meetodid.

Tuleb näidata kartuli, köögivilja ja söödajuurvilja ruutpesiti ja ruutasetuses kasvatamise eeliseid nii saakide tunduva suurenemise kui ka tööjõu suure kokkuhoiu osas. Eriti tähtis on näidata selle meetodi rakendamise efektiivsust antud rajooni kolhooside tootmistulemuste põhjal.

Samuti on vaja näidata toitekuubikute kasutamise paremusi köögivilja kasvatamisel, näidates ühtlasi toitekuubikute valmistamise ja kasutamise viise ning tulemusi, mis on saavutatud köögivilja toitekuubikutes kasvatamisel kohalikes kolhoosides.

On vaja esile tõsta mitmesuguste orgaaniliste ja teiste kohalike väetiste (laudasõnniku, turba ja kompostide) õige kasutamise, samuti haljasväetiskultuuride (valge mesik, lupiin) viljelemise viise ja suurt tähtsust põllumajanduslike kultuuride saakide tõstmisel. Lõuna-Eesti rajoonides tuleb eriti esile tõsta happeliste muldade lupjamise vajadust ja näidata kohalike kolhooside ja sovhoside tootmispraktikast võetud konkreetsete faktide põhjal, kuidas happeliste muldade lupjamise tulemusena tõuseb põllumajanduslike kultuuride saak. Samuti on vaja esile tõsta orgaaniliste ja mineraalväetiste kooskasutamise tähtsust ja näidata eesrindlike majandite kogemuste põhjal selle võtte efektiivsust.

Loomakasvatust käsitleva osa väljapanekutes tuleb eriti rõhutada söödabaasi laiendamise (silokultuuride: päevalille, söödakapsa, maisi, valgemesika, vikikaera segatise, samuti söödajuurvilja kasvatamise, mitmeaastase põldheina saakide tõstmise, kultuurheina ja karjamaade rajamise) ja palju jõukulu nõudvate tööprotsesside mehhaniseerimise vajadust, ja eriti söötade ettevalmistamise võtteid karjafarmides.

Ulatuslikult tuleb põllumajanduse nurga väljapanekutes propageerida nõukogude põllumajandusliku tehnika uusimaid saavutusi, samuti mitmesuguste tööprotsesside elektrifitseerimise vajadust ja eesrindlike majandite kogemusi põllumajanduslike tööde elektrifitseerimisel, näidates ühtlasi põllumajandusliku tehnika rakendamise ja elektri kasutamise efektiivsust tööjõu kokkuhoidmisel, töö kergendamisel, põllumajanduslike kultuuride saakide ja loomakasvatuse toodangu tõstmisel.

Käesolev brošüür on mõeldud kogemuste levitamiseks põllumajanduse nurkade kujundamise alal. Nendest kogemustest on klubiliste asutuste töötajail mõndagi õppida, kuid juhime ühtlasi tähelepanu sellele, et põllumajanduse nurgad peavad kajastama kõigepealt antud kolhoosi põhilisi tootmisalaseid ülesandeid ja kujundatakse ümber vastavalt põllumajanduse ees seisvatele majanduslik-poliitilistele ülesannetele ja uuele põllumajanduslike tööde perioodile, sellepärast ei või mingil juhul kopeerida käesolevas brošüüris käsitletud nurki, vaid rakendada oma loovat initsiatiivi, et luua selliseid põllumajanduse nurki, kus kajastuksid esmajoones oma kolhoosi majanduslikud saavutused, tootmisülesanded ja eesmärgid.

SISUKORD

Saateks	3
Põllumajanduse nurga temaatilise ekspositsiooni plaani koostamine Tõrva rajooni Võidutee kolhoosis . . .	6
Tõrva rajooni Võidutee kolhoosi põllumajanduse nurga temaatiline ekspositsiooni plaan 1953. a. 1. maist kuni 1. juulini	7
Agrotehnilised nurgad	14
Zootehnilised nurgad	19
Agrotehnilisest ja zootehnilisest osast koosneva põllu- majanduse nurga kujundamine väiksemas ruumis .	23
Toimetuse järelsõna	35

Toimetaja V. Tagger.

Tehniline toimetaja A. Sepp.

Ladumisele antud 26. II 1954.
Trükkimisele antud 17. III 1954.
Paber 62×88 sm, 1/16. Trükiarv
3000. Trükipoognaid 2,5. Arvutus-
poognaid 1,87. Tellimise nr. 1346.
MB-06734.

Trükikoda „Kommunist“, Tallinn,
Pikk tn. 2.

На эстонском языке.

X. Розин. Об организации и
оформлении сельскохозяйствен-
ных уголков в Тырваском
районе.

Tasuta.

Tasuta